



GAL CODRU MOMA

ASOCIAȚIA GRUPUL DE ACȚIUNE LOCALĂ „CODRU MOMA”

CIF 35864379

☎ 0359.176.508

☎ 0359.176.508

✉ galcodrumoma@gmail.com

📍 Sat Rieni, comuna Rieni, nr. 151, județul Bihor

🌐 www.galcodrumoma.ro



Nr. 13009 din 30.09.2025

Avizat,
Reprezentant legal,
Pașca Octavian

Raport final de evaluare a implementării Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL Codru Moma

Perioada evaluată 22.12.2016 – 30.09.2025

1

RIENI – LAZURI DE BEIUȘ – BUNTEȘTI – CÎMPANI – CĂRPINET – LUNCA – VAȘCĂU – MONEASA – IGNEȘTI



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



LEADER



PNDR
DEZVOLTAREA RURALĂ ȘI ÎNCĂLZIREA
SATELOR ROMÂNESC ȘI EUROPEI



AFIR
Împreună creștem
satul românesc



GAL CODRU MOMA



CUPRINS

	Denumire	Pagina
1.	Rezumat	3
2.	Introducere	4
3.	Informații generale privind SDL	6
	<i>3.1 Informații despre GAL și activitatea GAL-ului</i>	6
	<i>3.2 Scurtă descriere a SDL, a măsurilor și bugetului, inclusiv modificările de SDL și evoluția alocării financiare</i>	7
4.	Cadrul de evaluare și metodologia	17
	<i>4.1 Datele și metodologia de evaluare (descriere generală)</i>	17
	<i>4.2. Temele, întrebările și criteriile de evaluare</i>	21
5.	Analiza de ansamblu a eficacității SDL	29
	<i>5.1. Eficacitatea financiară a măsurilor la nivel de SDL</i>	29
	<i>5.2 Eficacitatea SDL la nivel de domeniu de intervenție</i>	30
6.	Răspuns la întrebările de evaluare	31
7.	Factori de succes și eșec	33
8.	Concluzii și recomandări	35
9.	Lista de acronime	37



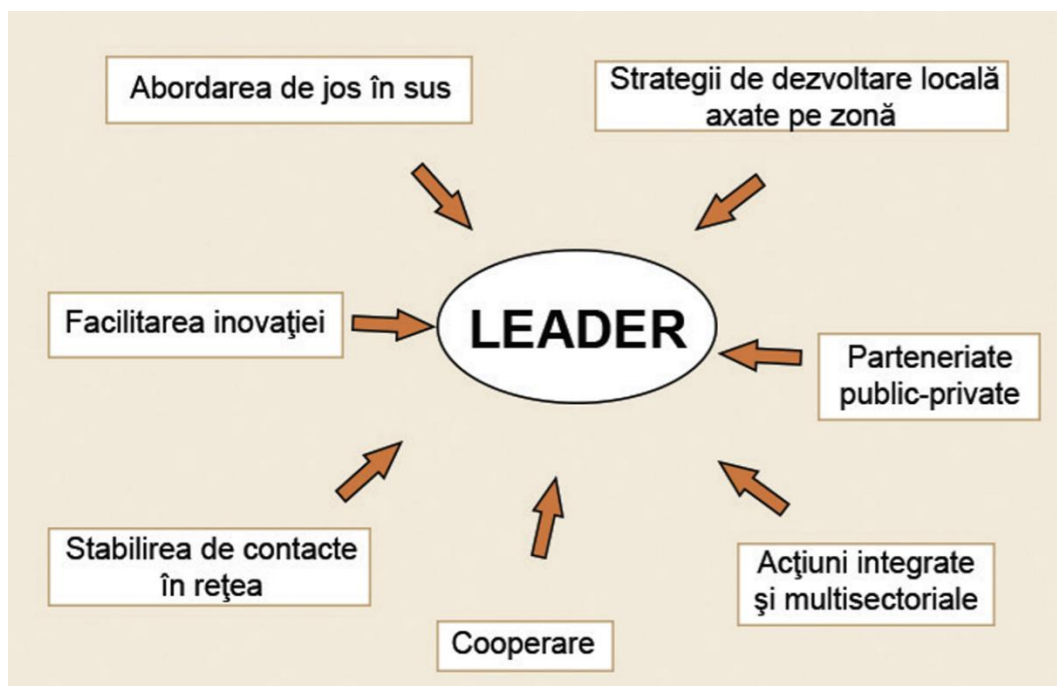
1. REZUMAT

Dezvoltarea comunitară durabilă nu poate fi rezultatul exclusiv al investițiilor financiare, ci și al unei mobilizări integrate a tuturor resurselor – umane, economice, instituționale și culturale – existente în teritoriu. Experiența Asociației GAL Codru Moma, arată că succesul unei strategii de dezvoltare locală depinde de implicarea activă a tuturor actorilor comunității, de consolidarea parteneriatelor și de cultivarea încrederii reciproce. Numai printr-o abordare participativă și prin valorificarea inteligentă a potențialului local, comunitățile rurale pot răspunde provocărilor actuale și își pot construi un viitor competitiv, atractiv și rezilient.

Evaluarea strategiei de dezvoltare locală reprezintă o analiză cu caracter socio-economic, menită să identifice și să cuantifice ceea ce s-a realizat, rezultatele obținute și schimbările generate, și să explice principalele mecanisme care stau la baza acestor rezultate.

Acest Raport final de evaluare este rezultatul activității Asociației Grupul de Acțiune Locală Codru Moma, pe perioada **22.12.2016 – 30.09.2025**.

Pe parcursul implementării Strategiei de dezvoltare locală 2014 - 2020, GAL Codru Moma a respectat principiile LEADER.





2. INTRODUCERE

Scopul raportului de evaluare

Prezentul raport de evaluare are ca scop analizarea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) derulată de Asociația Grupul de Acțiune Locală Codru Moma, cu sediul în comuna Rieni, sat Rieni, nr. 151, județul Bihor, în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2014–2020. Această evaluare este realizată în conformitate cu prevederile articolului 71 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 și are ca obiectiv furnizarea de informații relevante privind progresul și impactul SDL, necesare procesului de evaluare on-going desfășurat la nivel național.

Raportul răspunde cerințelor stabilite de Direcția Generală Dezvoltare Rurală – Autoritatea de Management pentru PNDR, urmărind asigurarea concordanței între evaluarea realizată la nivel local (GAL) și cea la nivel de program. Conform calendarului de evaluare stabilit, această analiză acoperă perioada cuprinsă între semnarea contractului de finanțare aferent sub-măsurii 19.4 și finalul lunii august 2025.

Evaluarea se bazează pe un Plan de Evaluare elaborat de GAL, structurat conform cerințelor prevăzute în Ghidul Operațional privind evaluarea implementării Strategiilor de Dezvoltare Locală. Aceasta are rolul de a oferi o imagine obiectivă și detaliată asupra gradului de realizare a obiectivelor SDL, a eficienței intervențiilor, a rezultatelor obținute, precum și asupra principalelor provocări întâmpinate în procesul de implementare.

Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) a GAL Codru Moma, pentru perioada 2016 – 2025 se înscrie în logica ciclului politicilor publice europene și naționale, fiind un instrument esențial pentru aprecierea modului în care resursele financiare alocate prin LEADER au generat rezultate concrete la nivel local. Importanța acestei evaluări derivă atât din necesitatea de a analiza eficiența și relevanța intervențiilor deja implementate, cât și din responsabilitatea de a extrage lecții utile pentru viitoarele perioade de programare.

GAL Codru Moma a fost constituit pe baza principiilor parteneriatului public-privat și a guvernanței de tip „bottom-up”, răspunzând unei nevoi clare de mobilizare a comunităților rurale în jurul unor obiective comune de dezvoltare.



În teritoriul GAL, caracterizat prin potențial agricol dar și prin vulnerabilități socio-economice semnificative (migrație, îmbătrânirea populației, infrastructură deficitară, acces limitat la servicii), LEADER a devenit cadrul privilegiat pentru sprijinirea inițiativelor locale și stimularea cooperării între autorități, mediul privat și societatea civilă.

Evaluarea a avut în vedere:

- analiza **relevanței strategiei** în raport cu nevoile comunității și cu analiza SWOT inițială;
- aprecierea gradului de **coerență logică** și de adaptabilitate a intervențiilor;
- examinarea **contribuției operațiunilor** la atingerea obiectivelor strategice;
- evidențierea **valorii adăugate LEADER** la nivel local;
- identificarea **factorilor de succes și insucces** în mecanismul de implementare;
- evaluarea **sustenabilității rezultatelor** obținute și formularea unor recomandări pentru viitor.

Metodologia aplicată a fost una complexă și integrată, combinând analiza documentară (SDL, rapoarte de progres, fișe de măsuri, proiecte finanțate) și chestionare ceea ce a permis validarea rezultatelor și reducerea riscului de subiectivitate.

Concluziile relevă faptul că SDL și-a menținut relevanța în raport cu nevoile teritoriului și a generat rezultate palpabile: dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare, sprijinirea fermierilor și antreprenorilor locali, crearea de locuri de muncă și diversificarea activităților economice non agricole. În același timp, evaluarea scoate în evidență necesitatea unor ajustări adaptative, în special pentru a răspunde provocărilor emergente precum migrația tinerilor, schimbările climatice, digitalizarea și cererea tot mai mare pentru produse locale și servicii sociale.

Astfel, raportul de evaluare nu este doar o analiză retrospectivă, ci și un instrument prospectiv, menit să orienteze viitoarele strategii către o dezvoltare rurală mai echilibrată, incluzivă și durabilă.



3. INFORMAȚII GENERALE PRIVIND SDL

3.1 Informații despre GAL și activitatea GAL-ului

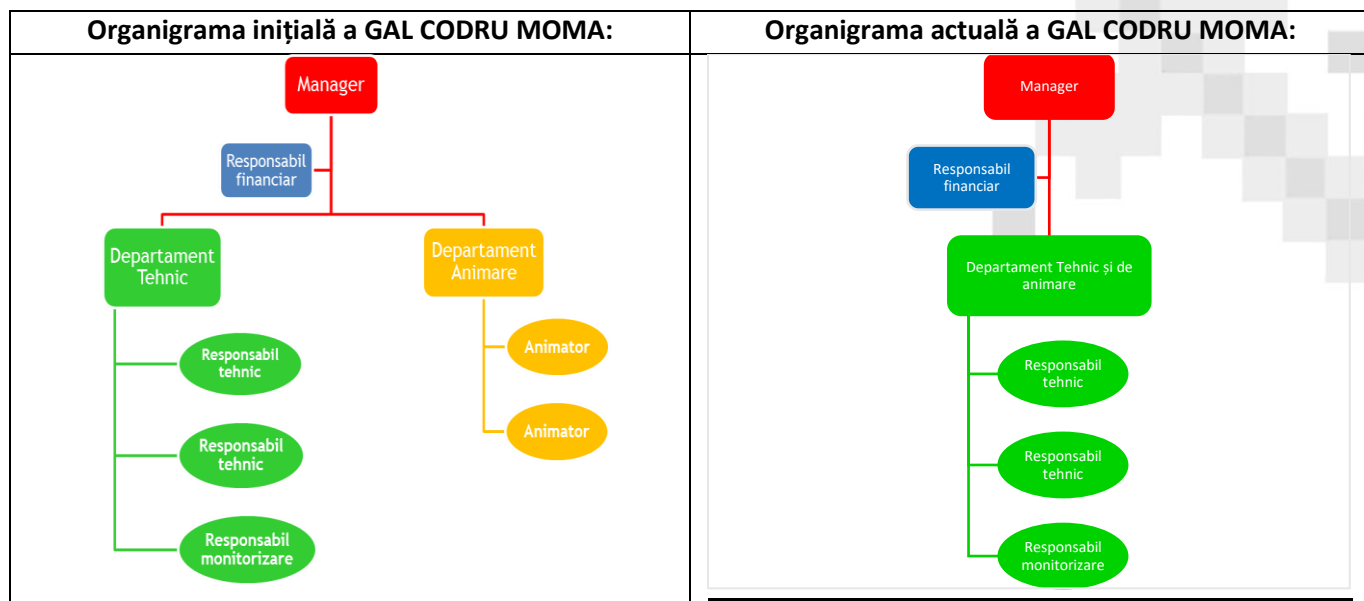
Asociația GAL Codru Moma reprezintă un parteneriat public-privat având ca scop principal dezvoltarea socio-economică a zonei. Parteneriatul Grupul de Acțiune Locală Codru Moma are în componență 39 de parteneri, dintre care 9 Autorități Publice Locale (Comuna Rieni, Comuna Lazuri de Beiuș, Comuna Buntești, Comuna Câmpani, Comuna Cărpinet, Comuna Lunca, Orașul Vașcău din Județul Bihor și Comuna Moneasa și Ignești din Județul Arad), 26 de parteneri reprezentanți autorizați din sectorul privat și 4 parteneri reprezentanți autorizați ai societății civile. Parteneriatul Grupul de Acțiune Locală Codru-Moma nu conține entități provenite din afara spațiului eligibil LEADER și nici persoane fizice relevante din teritoriul acoperit de parteneriat.

Strategia de Dezvoltare Locală 2014 - 2020 a teritoriului acoperit de GAL Codru Moma s-a adresat în mod unitar și integrat celor 9 unități administrativ teritoriale, ce fac parte din parteneriat, respectiv comunele **Moneasa, Ignești, Cărpinet, Rieni, Lunca, Lazuri de Beiuș, Buntești, Câmpani și orașul Vașcău**, însumând un număr de 46 de localități ce cumulează o populație de 19.925 de persoane și un teritoriu în suprafață de **568,38 km²**, și a asigurat dezvoltarea armonioasă, unitară în cadrul teritoriului, având la bază principiile LEADER.

Autoritățile Publice Locale și-au manifestat un interes deosebit de a participa la constituirea teritoriului GAL, venind în special în sprijinul actorilor economici locali, dar și al populației, contribuind la creșterea interacțiunii dintre membri comunității din teritoriul LEADER vizat (GAL Codru Moma), prin analizarea nevoilor și oportunităților de dezvoltare, precum și prin creșterea posibilității de implicare a populației în dezvoltarea teritoriului.

În vederea îndeplinirii funcțiilor administrative, GAL-ul are o echipă de lucru formată din angajați proprii, voluntari cât și din prestatori externi, care a fost selectată în baza competențelor profesionale, calificare și experiență.

Inițial, pentru implementarea SDL, organigrama GAL a cuprins funcții specifice, conform prevederilor art. 34 al Regulamentului (UE) nr. 1303/2013, respectiv managerul GAL, responsabili tehnici și animatori, responsabilul financiar fiind o funcție externalizată.



Ca urmare a contractării unui procent de peste 80% din fondurile aferente submăsurii 19.2, începând cu luna februarie 2024, s-au actualizat funcțiile obligatorii prevăzute în organigrama din SDL, prin eliminarea funcțiilor din compartimentului de animare.

3.2 Scurtă descriere a SDL, a măsurilor și bugetului, inclusiv modificările de SDL și evoluția alocării financiare

În data de 19.07.2016, în urma primirii Notificării nr. 2295 emisă de DGDR AM PNDR, Strategia de dezvoltare locală a Asociației GAL Codru Moma a fost declarată eligibilă și selectată pentru finanțare, urmând ca în data de 22.12.2016 să fie semnat Acordul cadru de finanțare nr. C 1940 0131 01 16 6 05 75521 / 22.12.2016 și Contractului de finanțare subsecvent nr.1 – Nr. C 1940 1131 01 16 6 05 75521 / 22.12.2016.

În baza Acordul cadru de finanțare și a primului contract subsecvent de finanțare Asociația GAL Codru Moma își asuma îndeplinirea obiectivelor stipulate în Strategia de dezvoltare locală în conformitate cu principiile LEADER.



Perioada de implementare este 22.12.2016 - 31.12.2025, iar bugetul este de 1.932.349,25 EURO, distribuit pe două componente:

- **1.546.072,63 euro** pentru finanțarea proiectelor (sM 19.2), din care 1.478.908,76 euro din fonduri FEADR și 67.163,87 euro din fonduri EURI.
- **386.276,62 euro** pentru costuri de funcționare și animare (sM 19.4).

Pe perioada implementării, acordul cadru de finanțare și contractele subsecvente au suferit următoarele modificări astfel:

Acordul cadru de finanțare:

La data de 22.12.2016 a fost semnat Acordul cadru de finanțare nr. C 1940 0131 01 16 6 05 75521 / 22.12.2016 între AFIR România și GAL Codru Moma cu o valoare totală de 326.856,57 euro;

1. Notificarea nr. 2235-S/26.03.2019 - modificări articole conform Manual procedură V04;

2. La data de 28.08.2019 se semnează Nota de aprobare SLIN nr. 132/28.08.2019 prin care se modifică Anexa III la Acordul – cadru de finanțare - Strategia de Dezvoltare Locală, conform Modificarea nr. 1 din 05.07.2017, aprobată prin Nota de aprobare nr. 233.327 din 27.07.2017.

3. Notificarea nr. 6663S/21.09.2020 - modificări articole conform Manual procedură V05;

4. La data de 10.09.2021 se semnează Nota de aprobare SLIN nr. 692/10.09.2021, prin care se aprobă:

- modificarea Anexei I la Acordul – cadru de finanțare, privind modificarea valorilor globale aferente Contractelor de finanțare prin realocarea sumei de 26.879,75 Euro ramasă în urma finalizării primului contract subsecvent C1940 1131 01 16 605 75521 /22.12.2016;
- majorarea valorii celui de-al doilea contract subsecvent C1940 2131 01 16 605 75521/31.12.2019 cu suma de 8.710,82 euro, valoarea acestuia devenind astfel 78.710,82 euro și majorarea cu 18.168,93 euro a valorii contractului subsecvent nr.3, valoarea acestuia devenind 88.168.93 euro, respectând condiția ca ultimul Contract de finanțare să aibă o alocare de minimum 10% din valoarea totală a Acordului - cadru de finanțare;
- modificarea Anexei III la Acordul – cadru de finanțare - Strategia de Dezvoltare Locală, după primirea acordului DGDR AM PNDR și având în vedere Art.8 –Amendament la Acordul – cadru de finanțare C 1940 0131 01 16 6 05 75521 /22.12.2016.

5. La data de 02.09.2022 se semnează Notificarea privind modificarea contractului de finanțare Nr. 3679-S/02.09.2022, prin care se modifică Acordul cadru de finanțare și



Contractul de Finanțare subsecvent nr. 3 (formular C1.1L) în conformitate cu Versiunea 07 Manualului de procedură privind implementarea submăsurii 19.4.

6. La data de 10.01.2023 se semnează Nota de aprobare SLIN Nr.18/10.01.2023, prin care se aprobă:

- modificarea valorii totale a acordului –cadru de finanțare prin suplimentarea alocării financiare a SDL din fonduri de tranziție cu suma de 297.422,94 Euro (230.259,07 Euro din fonduri FEADR și 67.163,87 Euro din fonduri EURI) conform Notificării AM-PNDR nr 201227/17.06.2022. Din suma de 230.259,07 euro-FEADR, suma de 59.420,05 Euro este alocată cheltuielilor de funcționare și animare. Astfel, valoarea cheltuielilor de funcționare și animare aferente măsurii 19.2 se majorează de la valoarea de 326.856,57 Euro la valoarea de 386.276,62 Euro.
- modificarea Anexei 1 la Acordul-cadru de finanțare nr. C 1940 0131 01 16 6 05 75521 / 22.12.2016, prin adăugarea Contractului de finanțare subsecvent 4, care va viza perioada cuprinsă între începutul anului 2025 și data de 31.12.2025 și va avea o alocare de minimum 3% din valoarea totală a Acordului-cadru de finanțare, respectiv 59.420,05 euro.
- modificarea Anexei III la Acordul-cadru de finanțare - Strategia de Dezvoltare Locală prin: - actualizarea planului de finanțare, în conformitate cu sumele obținute în urma tranziției, și modificări ale Cap. V – Descrierea măsurilor din SDL; Suma aferentă bugetului FEADR în valoare de 230.259,07 euro a fost direcționată către măsura M5/6A “Sprijin pentru înființarea de activități nonagricole în GAL Codru-Moma” și Cheltuieli de funcționare și animare, conform următoarelor: - 170.839,02 euro către M5/6A;- 59.420,05 euro către funcționare și animare; Alocarea financiară a SDL aferentă bugetului EURI în valoare de 67.163,87 euro, care a fost direcționată către M5/6A.

7. La data de 20.10.2023 se semnează Nota de aprobare SLIN Nr. 949/20.10.2023, prin care se aprobă:

- modificarea valorii celui de-al doilea Contract subsecvent de finanțare, prin diminuarea valorii cu suma de 1,106.06 euro, valoarea acestuia devenind astfel 77,604.76 euro;
- modificarea valorii celui de-al treilea Contract subsecvent de finanțare, prin majorarea valorii cu suma de 28,647.20 euro (27,541.14- realocată de la ctr, subsecvent 4 + 1,106.06-ramasă neutilizată în cadrul contractului 2), valoarea acestuia devenind astfel 116,816.13 euro;
- modificarea valorii celui de-al patrulea Contract subsecvent de finanțare, prin diminuarea valorii cu suma de 27,541.14 euro, valoarea acestuia devenind astfel 31,878.91 euro;



- modificarea Anexei III la Acordul-cadru de finanțare - Strategia de Dezvoltare Locală, conform Nota de aprobare de modificare a SDL nr. 203785 din 23.05.2023.

8. La data de 10.07.2024 se semnează Nota de aprobare SLIN Nr.816/10.07.2024, prin care se aprobă modificarea Anexei III la Acordul – cadru de finanțare - Strategia de Dezvoltare Locală conform Nota de aprobare de modificare a SDL nr. 151545 din 29.02.2024, Nota de aprobare de modificare a SDL nr. 151590 din 08.04.2024.

9. La data de 20.12.2024 se semnează Nota de aprobare SLIN Nr.1413/20.12.2024, prin care se aprobă modificarea Anexei III la Acordul – cadru de finanțare - Strategia de Dezvoltare Locală, aprobată prin Nota de aprobare de modificare a SDL nr. 151837 din 28.11.2024.

10. Notificarea nr. 33/03.01.2025 - modificări articole conform Manual procedură V08;

11. Notificarea nr. 4183/22.09.2025 - modificări articole conform Manual procedură V10.

Contractul de finanțare subsecvent nr. 1:

La data de 22.12.2016 a fost semnat Contractul de finanțare subsecvent nr. C 1940 1131 01 16 6 05 75521 / 22.12.2016, în valoare de 186.866,56 euro, la care au existat următoarele modificări:

1. Nota de aprobare nr. 94/10.02.2017 – modificări la Anexa V;
2. Act adițional nr. 1 /16.03.2017 – modificări la Anexa II;
3. Notificarea nr. 2384-S/08.12.2017 modificări la Anexa I și IV;
4. Notificarea nr. 4494-S/17.05.2018 modificări la Anexa III;
5. Nota de aprobare nr. 145/02.07.2018 – modificări la Anexa V;
6. Nota de aprobare nr. 245/01.10.2018 – modificări la Anexa V;
7. Notificarea nr. 2235-S/26.03.2019 - modificări articole conform Manual procedură V04;
8. Nota de aprobare nr. 306/10.12.2019 – modificări la Anexa V și alte situații justificate;

Contractul de finanțare subsecvent nr. 2:

La data de 31.12.2019 a fost semnat Contractul de finanțare subsecvent nr. C1940 2131 01 16 605 75521 din 31.12.2019, în valoare de 70.000,00 euro, la care au existat următoarele modificări:

1. Notificarea nr. 6663S/21.09.2020 - modificări articole conform Manual procedură V05;
2. Notificarea nr. 994-S/16.02.2021 - modificări articole conform Manual procedură V06;
3. Act adițional nr. 1 din 09.11.2021 – majorarea valorii totale a contractului de finanțare cu suma de 8.710,82 Euro, rămasă necheltuită de la contractul subsecvent nr. 1, valoarea acestuia devenind astfel 78.710,82 euro.



Contractul de finanțare subsecvent nr. 3:

La data de 30.12.2021 a fost semnat Contractul de finanțare subsecvent nr C19403131011660575521 din 30.12.2021, în valoare de 88.168,93 euro, la care au existat următoarele modificări:

1. Notificarea nr. 2750-S/29.06.2022- modificări Anexa IV;
2. Act adițional nr. 1 din 11.01.2023 – prelungirea termenului de depunere a primei transe de plata;
3. Act adițional nr. 2 din 17.11.2023: prelungirea perioadei de implementare, modificări financiare și majorarea valorii totale a contractului de finanțare cu suma de 28.647,20 euro, rămasă necheltuită de la contractul subsecvent nr. 2, valoarea acestuia devenind astfel 116.816,13 euro.
4. Notificarea nr. 33/03.01.2025 - modificări articole conform Manual procedură V08;
5. Notificarea nr. 1881/02.04.2025 – modificări Anexa IV Instrucțiuni de plată versiunea 06.

Contractul de finanțare subsecvent nr. 4:

La data de 30.12.2024 a fost semnat Contractul de finanțare subsecvent nr C19404131011660575521 din 30.12.2024, în valoare de 31,878.91 euro, la care au existat următoarele modificări:

1. Notificarea nr. 1881/02.04.2025 – modificări Anexa IV Instrucțiuni de plată versiunea 06.
2. Notificarea nr. 4183/22.09.2025 - modificări articole conform Manual procedură V10.

Bugetul aferent Submăsurii 19.4 - Cheltuieli de funcționare și animare, cu modificările efectuate, este următorul:

ACORDUL – CADRU DE FINANȚARE / Contractele subsecvente	Valoare alocată pe buget Euro fără TVA
CS 1 C 1940 1131 01 16 6 05 75521 din 22.12.2016	159,976.82
CS 2 C1940 2131 01 16 605 75521 din 31.12.2019	77.604,76
CS 3 C1940 3131 01 16 605 75521 din 30.12.2021	116.816,13



CS 4 C1940 4131 01 16 605 75521 din 30.12.2024	31,878.91
TOTAL Valoare Acord – Cadru de finanțare C 1940 0131 01 16 6 05 75521 din 22.12.2016	386.276,62

Strategia de Dezvoltare Locală a GAL Codru Moma a fost elaborată în scopul sprijinirii unei dezvoltări echilibrate a teritoriului rural aferent, prin măsuri adaptate nevoilor și potențialului local.

Obiectivul general: Dezvoltarea durabilă a teritoriului GAL Codru Moma

Obiective specifice: Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și promovarea formelor asociative, precum și crearea de locuri de muncă / Diversificarea profilului economic al teritoriului și scăderea expunerii în fața sectorului agricol / Reducerea inechităților sociale la nivelul populației teritoriului prin investiții în infrastructura socială (active corporale sau necorporale), aceasta reprezentând componenta principală sau secundară a proiectului / Dotarea infrastructurii de servicii în sprijinul comunității oferite populației din teritoriul GAL Codru Moma / Reducerea săraciei și creșterea nivelului de trai la nivelul teritoriului prin crearea de noi locuri de muncă în condiții de nediscriminare (în special în ceea ce privește minoritățile existente la nivelul teritoriului).

Obiective transversale: contracararea fenomenului de depopulare a teritoriului și ameliorarea factorilor de mediu în special în agricultură și în industrie.

Obiectivele se aliniază domeniilor Uniunii Europene în materie de dezvoltare rurală și sunt realizate prin intermediul măsurilor ce fundamentează logica intervenției.

Tabel nr. 1 Obiective, Priorități, Domenii de intervenție, Măsuri, Indicatori (Inițial SDL V0)

Obiectivul de dezvoltare rurală <u>1</u>	Priorități de dezvoltare rurală →	Domenii de intervenție →	Măsuri →	Indicatori de rezultat
Mediu și climă, Inovare	P2	2A	M1/2A	Nr. expl 5, nr. loc munca 5
	P3	3A	M3/3A	Nr. expl 2, nr. loc munca 2
Obiectivul de dezvoltare rurală <u>3</u>	Priorități de dezvoltare rurală →	Domenii de intervenție →	Măsuri →	Indicatori de rezultat



Mediu și climă, Inovare	P6	6A	M2/6A	Nr. loc munca 7
		6B	M4/6B	Pop. neta 45, nr. loc munca 2

Au fost stabilite inițial 4 măsuri care să ducă la îndeplinirea atât a nevoilor din teritoriul GAL cât și a Obiectivului General al SDL astfel:

- Măsura M1 / 2A - Investiții în exploatații agricole și în procesarea produselor agricole;
- Măsura 2/6A - Crearea și dezvoltarea de activități non-agricole pe teritoriul GAL Codru-Moma;
- Măsura 3/3A - Creșterea competitivității prin promovarea formelor asociative;
- Măsura 4/6B - Ameliorarea provocărilor sociale.

Pe parcursul implementării SDL au existat în total 7 măsuri, care au suferit modificări de denumire sau au fost eliminate, după cum urmează:

- M1/2A - Investiții în exploatații agricole și în procesarea produselor agricole;
- M1/2B - Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri și promovarea formelor asociative;
- M2/6A – Crearea și dezvoltarea de activități non-agricole pe teritoriul GAL Codru – Moma;
- M3/3A – Creșterea competitivității prin promovarea formelor asociative;
- M4 / 6B - Ameliorarea provocărilor sociale;
- M5 / 6A - Sprijin pentru înființarea de activități non-agricole în teritoriul GAL Codru Moma;
- M6/6B Sprijin pentru dezvoltarea echilibrată a comunității GAL Codru Moma.

În conformitate cu instrucțiunile din Ghidul de implementare SUBMĂSURA 19.4 „SPRIJIN PENTRU CHELTUIELI DE FUNCȚIONARE ȘI ANIMARE”, menționăm ca au existat opt (8) modificări ale SDL, respectiv:

1. Modificarea nr. 1 din 05.07.2017, aprobată prin Nota de aprobare nr. 233.327 din 27.07.2017;
2. Modificarea nr. 2 din 23.11.2018, aprobată prin Nota de aprobare nr. 216732 din 13.12.2018;
3. Modificarea nr. 3 din 25.05.2021, aprobată prin Nota de aprobare nr. 221287 din 10.06.2021;
4. Modificarea nr. 4 din 19.07.2022, aprobată prin Nota de aprobare nr. 201484 din 02.08.2022;
5. Modificarea nr. 5 din 08.05.2023, aprobată prin Nota de aprobare nr. 203785 din 23.05.2023;
6. Modificarea nr. 6 din 20.02.2024, aprobată prin Nota de aprobare nr. 151545 din 29.02.2024;
7. Modificarea nr. 7 din 29.03.2024, aprobată prin Nota de aprobare nr. 151590 din 08.04.2024;



8. Modificarea nr. 8 din 20.11.2024, aprobată prin Nota de aprobare nr. 151837 din 28.11.2024.

Conform versiunii actuale, respectiv versiunea a 8 a SDL, datele privind obiectivele de dezvoltare rurală, prioritățile, domeniile de intervenție, măsurile și indicatorii sunt următoarele:

Tabel nr. 2 Obiective, Priorități, Domenii de intervenție, Măsuri, Indicatori (Actual SDL V8)

Obiectivul de dezvoltare rurală <u>1</u>	Prioritati de dezvoltare rurală →	Domenii de intervenție →	Măsuri →	Indicatori de rezultat
<i>Favorizarea competitivității agriculturii</i>	P2	2 B	M1/2B	Nr. exploatații agricole/beneficiari sprijiniți 5
Obiectivul de dezvoltare rurală <u>3</u>	Prioritati de dezvoltare rurală →	Domenii de intervenție →	Măsuri →	Indicatori de rezultat
<i>Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă</i>	P6	6A	M1/2B	Nr. loc de muncă 5
		6A	M2/6A	Nr. loc munca 2
		6A	M5/6A	Nr. loc munca 7
		6B	M4/6B	Pop. neta 45
			M6/6B	Nr. de UAT sprijinite 5

Submăsura 19.2 - Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală a cuprins, după ultimele modificări, 5 măsuri cu următoarea alocare financiară:

DENUMIREA MĂSURII	CONTRIBUȚIA PUBLICĂ NERAMBURSABILĂ (euro)
Măsura M1 / 2B – Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri și	€ 229.295,00



<i>promovarea formelor asociative</i>	
Măsura M2 / 6A – Crearea și dezvoltarea de activități non-agricole pe teritoriul GAL Codru-Moma	€ 96.785,29
Măsura M4 / 6B – Ameliorarea provocărilor sociale	€ 541.996,57
Măsura 5/6A – Sprijin pentru înființarea de activități non-agricole în teritoriul GAL Codru Moma	€ 400.047,87
Măsura 6/6B – Sprijin pentru dezvoltarea echilibrată a comunității GAL Codru Moma	€ 277.947,90
TOTAL	€ 1.546.072,63

Alocarea financiară pe priorități, aferentă celor 5 măsuri, este următoarea:

Prioritate	Masura	Intensitate	Buget pe masuri (EUR)
P2	M1/2B	100%	229.295,00 FEADR
P6	M2/6A	90%	96.785,29 FEADR
	M4/6B	100%	541.996,57 FEADR
	M5/6A	100%	332.884,00 FEADR + 67.163,87 EURI
	M6/6B	100%, 90%	277.947,90 FEADR
Cheltuieli de functionare si animare			386.276,62
TOTAL GENERAL			1.932.349,25

Implementarea SDL 2014-2020

În data de 2 octombrie 2017, au fost demarate primele lansări de apeluri, urmate de cele prezentate în tabelul de mai jos.

În tabelul de mai jos se prezintă toate apelurile lansate pe total măsuri existente de la selecția SDL până la momentul prezent.

Nr. crt.	Denumire măsură	Data lansare apel
1	M1/2A - Investiții în exploatații agricole și în procesarea produselor agricol	02.10.2017
		08.01.2019
		13.05.2019



2	M2/6A – Crearea și dezvoltarea de activități non-agricole pe teritoriul GAL Codru – Moma	02.10.2017
3	M3/3A – Creșterea competitivității prin promovarea formelor asociative	02.10.2017
4	M4 / 6B - Ameliorarea provocărilor sociale	08.01.2019
5	M5 / 6A - Sprijin pentru înființarea de activități non-agricole în teritoriul GAL Codru Moma	13.05.2019
		30.05.2023 FEADR
		30.05.2023 EURI
6	M1/2B - Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri și promovarea formelor asociative	30.06.2022
7	M6/6B Sprijin pentru dezvoltarea echilibrată a comunității GAL Codru Moma	23.04.2024
		12.12.2024

Activitățile de implementare a SDL au vizat : elaborarea apelurilor de selecție, informarea publicului și a potențialilor beneficiari, evaluarea și selecția proiectelor, monitorizarea implementării acestora, precum și raportarea către Autoritatea de Management a PNDR. În cadrul sub-măsurii 19.4, GAL-ul a fost responsabil și cu implementarea propriei capacități administrative și cu realizarea activităților de animare și evaluare.

Evoluția alocării financiare a fost atent monitorizată, iar în urma procesului de realocare, fondurile disponibile au fost utilizate în mod eficient pentru maximizarea impactului la nivel local.

GAL-ul a menținut o rată ridicată de contractare a proiectelor și un nivel bun de absorbție a fondurilor, contribuind semnificativ la atingerea obiectivelor stabilite în strategie. Astfel toate sumele rezultate din economii sau contracte reziliate au fost reutilizate în lansarea de noi apeluri până la ultimul apel lansat în 12.12.2024.

La data raportării, situația implementării proiectelor finanțate prin FEADR este următoarea:

SITUAȚIE SUME PROIECTE IMPLEMENTATE SDL 2014-2020 GAL CODRU MOMA FEADR + EURI

SITUAȚIE sM 19.2

Măsuri SDL (denumire măsură)	Suma totală nerambursabilă alocată pe măsură -euro-	Sume proiecte finalizate (plătite sau cereri de plată depuse la GAL) -euro-	Sume contracte reziliate (sume realocate) -euro-	Sume dezagajate -euro-
M1/2B	229.295,00	229.295,00	0,00	0,00
M2/6A	96.785,29	96.785,29	96.204,00	0,00
M4/6B	541.996,57	541.996,57	80.000,00	0,00



M5/6A	400.047,87	400.047,86	0,00	0,01
M6/6B	277.947,90	266.079,36	0,00	11.868,54
TOTAL	1.546.072,63	1.534.204,08	176.204,00	11.868,55

4. CADRUL DE EVALUARE ȘI METODOLOGIA

4.1 Datele și metodologia de evaluare (descriere generală)

Prezenta evaluare reprezintă un demers critic și partajat, conceput pentru a surprinde, într-o manieră echilibrată și argumentată, atât aspectele pozitive, cât și pe cele problematice ale procesului de implementare a Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) în teritoriul GAL Codru Moma.

Raportul reunește observații fundamentate, aprecieri detaliate și interpretări ale rezultatelor, punând accent pe identificarea punctelor tari și a punctelor slabe, a limitărilor întâmpinate, a obiectivelor pe termen lung și a lecțiilor învățate pe parcursul implementării. În egală măsură, evaluarea constituie o privire neutră asupra încheierii unei etape semnificative în evoluția comunităților din teritoriul GAL, analizând proiectele realizate, efectele generate și impactul acestora pe termen scurt, mediu și lung.

Obiectivul general al SDL în constituie: Dezvoltarea durabilă a teritoriului GAL Codru Moma

Obiectivele specifice a SDL sunt:

- *Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și promovarea formelor asociative, precum și crearea de locuri de muncă (DI principal 2B, P2, O1) în cadrul căruia a fost inclusă măsura M1/2B.*

- *Diversificarea profilului economic al teritoriului și scăderea expunerii în fața sectorului agricol (DI 6A, P6, O3) în cadrul căruia a fost inclusă măsura M2/6A și M5/6A.*

- *Reducerea inechitatilor sociale la nivelul populației teritoriului prin investiții în infrastructura socială (active corporale sau necorporale), aceasta reprezentând componenta principală sau secundară a proiectului (DI 6B, P6, O3) în cadrul căruia a fost inclusă măsura M4/6B.*



- Dotarea infrastructurii de servicii în sprijinul comunității oferite populației din teritoriul GAL Codru Moma /Reducerea saraciei si cresterea nivelului de trai la nivelul teritoriului prin crearea de noi locuri de munca in conditii de nediscriminare (in special in ceea ce priveste minoritatile existente la nivelul teritoriului) în cadrul căruia a fost inclusă măsura M6/6B.

Obiective transversale: contracararea fenomenului de depopulare a teritoriului si ameliorarea factorilor de mediu în special în agricultură și în industrie.

Astfel, prin obiectivele SDL și măsurile propuse s-a stabilit îndeplinirea următorilor indicatori de rezultat:

Obiectivul de dezvoltare rurala <u>1</u>	Prioritati de dezvoltare rurala →	Domenii de interventie →	Masuri →	Indicatori de rezultat
Favorizarea competitivității agriculturii	P2	2 B	M1/2B	Nr. exploatații agricole/beneficiari sprijiniți 5
Obiectivul de dezvoltare rurala <u>3</u>	Prioritati de dezvoltare rurala →	Domenii de interventie →	Masuri →	Indicatori de rezultat
Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă	P6	6A	M1/2B	Nr. loc de muncă 5
		6A	M2/6A	Nr. loc munca 2
		6A	M5/6A	Nr. loc munca 7
		6B	M4/6B	Pop. neta 45
			M6/6B	Nr. de UAT sprijinite 5



Următoarele metode au fost folosite în vederea realizării evaluării implementării Strategiei de Dezvoltare Locală:

- Colectarea și analiza datelor administrative;
- Ancheta pe bază de chestionar;
- Metode cantitative de analiză.

➤ **Analiza datelor administrative:**

Reprezintă un proces de colectare și analiză a informațiilor relevante pentru evaluare din surse scrise, analize socio-economice relevante pentru obiectivele strategiei, documente rezultate ca urmare a implementării operațiunilor, documente publice, etc.

Studiul documentelor este una dintre primele activități realizate în cadrul procesului de evaluare. Folosind această metodă, evaluatorii se concentrează către studierea acelor documente cu o relevanță sporită asupra evaluării.

➤ **Ancheta pe bază de chestionar:**

Este o modalitate de a colecta informații de la un grup țintă prin intermediul unui chestionar. Grupurile țintă pot fi diverse: beneficiari de proiecte, non-beneficiari, beneficiari indirecti, populația vizată de Strategia de Dezvoltare Locală, întreprinderi/agenți economici, reprezentanți ai ONG-urilor, etc.

Chestionarul – operatorul distribuie chestionarele cu întrebări, subiecții răspund la ele, iar ulterior operatorul colectează chestionarele cu răspunsurile aferente. Fiecare variantă prezintă avantaje și dezavantaje.

➤ **Metode cantitative de analiză:**

Este o tehnică cantitativă de colectare a datelor prin adresarea de întrebări:

- persoanelor care au cunoștință despre un anumit fenomen, proces, eveniment, activitate;
- persoanelor care au anumite caracteristici (vârstă, gen, nivel educațional, ocupație, funcție);
- persoanelor, în general, pentru a afla opiniile, valorile, atitudinile și comportamentele în legătură cu un anumit fapt social, eveniment, tematică, aspect.

Obiectivul general al evaluării a fost de a verifica și analiza logica de intervenție a SDL și de a identifica bunele practici, inclusiv cele inovatoare, care pot constitui repere utile atât pentru GAL,



cât și pentru alte grupuri de acțiune locală din țară, în vederea îmbunătățirii viitoarelor strategii și intervenții.

În realizarea evaluării au fost abordate următoarele teme principale:

- ❖ *Favorizarea competitivității agriculturii.*
- ❖ *Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.*
- ❖ *Contracurarea fenomenului de depopulare a teritoriului și îmbunătățirea calității vieții.*

La acestea s-a adăugat tema specifică:

- ❖ *Valoarea adăugată LEADER*

Metodologia de colectare și analiză a datelor a combinat instrumente calitative și cantitative, pentru a oferi o imagine cât mai completă și obiectivă asupra implementării strategiei. Au fost aplicate chestionare către grupuri-țintă relevante, a fost realizată analiza detaliată a documentelor oficiale și a rapoartelor intermediare/finale disponibile. Aceste metode au fost completate de vizite și observații la fața locului, menite să surprindă în mod direct realitatea din teren, precum și de analiza secundară a datelor provenite din surse statistice sau administrative.

Combinarea metodelor cantitative cu cele calitative a avut un rol esențial: metodele cantitative au permis măsurarea precisă a gradului de realizare a obiectivelor și indicatorilor, în timp ce metodele calitative au oferit profunzime interpretărilor, prin captarea percepțiilor, opiniilor și experiențelor actorilor implicați.

Pentru a crește validitatea și fiabilitatea concluziilor, s-a recurs la triangulația datelor și a surselor, comparând și corelând informațiile obținute din diverse metode și surse independente. Această abordare a permis confirmarea sau nuanțarea constatărilor și a redus riscul de interpretare eronată.

În concluzie, metodologia utilizată a asigurat o fundamentare solidă a rezultatelor prezentate în raport, oferind o perspectivă echilibrată, argumentată și utilă în luarea deciziilor privind îmbunătățirea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală și planificarea viitoarelor etape de dezvoltare teritorială.



4.2. Temele, întrebările și criteriile de evaluare

Pentru fiecare obiectiv prevăzut în Strategia de Dezvoltare Locală este formulată o temă de evaluare, cu o întrebare de evaluare și un criteriu de evaluare.

TEMA DE EVALUARE: <i>Favorizarea competitivității agriculturii</i>			
Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
Creșterea numărului de exploatații și a locurilor de muncă în agricultură	În ce măsură a contribuit SDL la atingerea obiectivului de dezvoltare rurală 1 privind favorizarea competitivității agriculturii?	Număr de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 5 Număr de locuri de muncă nou create: 5	Colectarea și analiza datelor administrative Studiul documentelor

Tema de evaluare: *Favorizarea competitivității agriculturii*

IE1. În ce măsură a contribuit SDL la atingerea obiectivului de dezvoltare rurală 1 privind favorizarea competitivității agriculturii?

Implementarea SDL a abordat aceste aspecte prin **Măsura M1/2B - Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri și promovarea formelor asociative**

Datele și metodele folosite:

Pentru această evaluare s-au utilizat:

- **Cercetare de birou:** analiza documentelor SDL, rapoarte de implementare, planuri operaționale și indicatori financiari.
- **Date cantitative:** numărul proiectelor implementate, numărul beneficiarilor direcți sprijiniți, utilaje și dotări achiziționate.

Analiza și interpretarea datelor

- Implementarea SDL a generat progrese în creșterea numărului de exploatații și a locurilor de muncă în agricultură



- Activitățile de informare și animare au consolidat încrederea în GAL și între membrii comunității, facilitând mobilizarea resurselor locale și identificarea de soluții comune
- În sectorul economic, primele proiecte implementate în sprijinul microîntreprinderilor locale au început să contribuie la crearea de locuri de muncă și dezvoltarea afacerilor, indicând relevanța continuă a strategiei pentru stimularea economiei locale.

Răspuns la întrebarea de evaluare

SDL a contribuit la atingerea obiectivului de dezvoltare rurală 1 privind favorizarea competitivității agriculturii, având în vedere:

- Capacitatea SDL de a sprijini dezvoltarea capitalului social și mobilizarea comunitară.
- Proiectele implementate răspund în mare parte problemelor identificate în analiza SWOT inițială, inclusiv nevoile economice.
- Sprijinirea segmentului economic local asigură o dezvoltare echilibrată și sustenabilă a teritoriului.

Dificultăți și limitări

- Unele nevoi economice nu au fost complet acoperite, necesitând ajustări și prioritizarea în viitor
- Diferențierea impactului realizat de SDL față de alte intervenții din comunități gen: proiecte din strategiile locale ale autorităților publice locale, proiecte locale, zonale sau regionale implementate de alte entități în domnii similare celor din SDL.

TEMA DE EVALUARE: <i>Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă</i>			
Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
Creșterea numărului de investiții private care au generat noi locuri de muncă	În ce măsură a contribuit SDL la atingerea obiectivului de dezvoltare rurală 3 privind obținerea unei	<i>Măsura 1/2B:</i> Nr. loc de muncă 5 <i>Măsura 2/6A:</i> Nr. loc de muncă 2	Colectarea și analiza datelor administrative Studiul



	dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă?	Măsura 5/6A: Nr. loc de muncă 7	documentelor
--	--	------------------------------------	--------------

Tema de evaluare: Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

IE2. În ce măsură a contribuit SDL la atingerea obiectivului de dezvoltare rurală 3 privind obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă?

Implementarea SDL a abordat aceste aspecte prin:

- **Măsura M1/2B** - Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri și promovarea formelor asociative;
- **Măsura M2/6A** – Crearea și dezvoltarea de activități non-agricole pe teritoriul GAL Codru – Moma;
- **Măsura M5 / 6A** - Sprijin pentru înființarea de activități non-agricole în teritoriul GAL Codru Moma;

Datele și metodele folosite:

Pentru această evaluare s-au utilizat:

- **Cercetare de birou:** analiza documentelor SDL, rapoarte de implementare, planuri operaționale și indicatori de proiect.
- **Date cantitative:** numărul proiectelor implementate, numărul beneficiarilor direcți sprijiniți, nr. de locuri de muncă create.

Analiza și interpretarea datelor

- Implementarea SDL a generat progrese în ceea ce privește dezvoltarea teritorială



echilibrată a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

- Activitățile de informare și animare au consolidat încrederea în GAL și între membrii comunității, facilitând mobilizarea resurselor locale și identificarea de soluții comune
- În sectorul privat, proiectele implementate contribuie la dezvoltarea teritorială echilibrată și la îmbunătățirea condițiilor de viață ale locuitorilor.

Răspuns la întrebarea de evaluare

Răspunsul la această întrebare s-a obținut în urma cercetării de tip calitativ, pe baza analizei datelor administrative cu privire la obiectivele proiectelor, și analizei valorilor contractate și plătite. SDL a contribuit la atingerea obiectivului de dezvoltare rurală 3 privind gestionării durabilă a resurselor naturale, având în vedere:

- Capacitatea SDL de a sprijini îmbunătățirea condițiilor de viață ale locuitorilor prin realizarea investițiilor în infrastructura la scară mică
- Proiectele implementate răspund în mare parte problemelor identificate în analiza SWOT inițială.
- Sprijinirea segmentului public asigură îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației rurale.

Dificultăți și limitări

- Unele entități private nu au fost interesate să acceseze aceste măsuri deoarece crearea de noi locuri de muncă implică o responsabilitate pe termen lung pe care nu au putut să și-o asume.
- Rezilierea a două contracte de finanțare pe măsura 2/6A, datorită necesității aportului propriu privind cofinanțarea proiectului

TEMA DE EVALUARE: <i>Contracarea fenomenului de depopulare a teritoriului și îmbunătățirea calității vieții.</i>			
Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
Creșterea numărului populației care beneficiază de servicii locale sau	În ce măsură a contribuit SDL la atingerea obiectivului de dezvoltare rurală 3	Pop. Netă: 45 Nr. de UAT sprijinite: 5	Colectarea și analiza datelor administrative



infrastructură îmbunătățită	privind Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate?		Studiul documentelor
--------------------------------	--	--	-------------------------

Tema de evaluare: *Contracararea fenomenului de depopulare a teritoriului și îmbunătățirea calității vieții.*

IE3. În ce măsură a contribuit SDL la atingerea obiectivului de dezvoltare rurală 3 privind Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate?

Implementarea SDL a abordat aceste aspecte prin **Măsura M4 / 6B** - Ameliorarea provocărilor sociale și **Măsura M6/6B** - Sprijin pentru dezvoltarea echilibrată a comunității GAL Codru Moma, prin realizarea de investiții pentru îmbunătățirea serviciilor locale.

Datele și metodele folosite:

Pentru această evaluare s-au utilizat:

- **Cercetare de birou:** analiza documentelor SDL, rapoarte de implementare, planuri operaționale și indicatori financiari.
- **Date cantitative:** numărul proiectelor implementate, numărul beneficiarilor direcți sprijiniți, utilaje și dotări achiziționate.

Analiza și interpretarea datelor

- Implementarea SDL a generat progrese în ceea ce privește contracararea fenomenului de depopulare a teritoriului.
- Activitățile de informare și animare au consolidat încrederea în GAL și între membrii comunității, facilitând mobilizarea resurselor locale și identificarea de soluții comune.
- În sectorul public, proiectele implementate contribuie la eficientizarea activității administrației publice și la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor din teritoriul GAL Codru Moma.

Răspuns la întrebarea de evaluare



SDL a contribuit la atingerea obiectivului de dezvoltare rurală 3 privind Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate, având în vedere:

- Capacitatea SDL de a sprijini finanțarea proiectelor în domeniul îmbunătățirii servicii locale.
- Proiectele implementate răspund în mare parte problemelor identificate în analiza SWOT inițială.
- Sprijinirea segmentului public asigură o dezvoltare echilibrată și sustenabilă a teritoriului.

Dificultăți și limitări

- Rezilierea unui contract de finanțare datorită complexității documentațiilor tehnice pentru lucrările de construcții.
- Diferențierea impactului realizat de SDL față de alte intervenții din comunități gen: proiecte din strategiile locale ale autorităților publice locale, proiecte locale, zonale sau regionale implementate de alte entități în domnii similare celor din SDL.

Pentru a formula răspunsurile la cele 3 întrebări au fost formulate 3 întrebări de evaluare specifice, însoțite de criterii de evaluare și indicatori. Aceste întrebări specifice au corespuns obiectivelor din cadrul strategiei de dezvoltare locală. Prin intermediul metodelor de cercetare: studiul/analiza documentelor, observația, focus grupul și analiza datelor administrative s-a concluzionat faptul că obiectivele strategiei au fost atinse în mare măsură.

Măsura în care au fost atinse obiectivele strategiei:

În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
		✓

TEMA DE EVALUARE: Valoarea adăugată LEADER			
Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Indicatori	Metodologia de colectare date
Creșterea numărului de beneficiari sprijinți Creșterea numărului de locuri de muncă nou	În ce măsură a condus abordarea LEADER la asigurarea valorii adăugate în teritoriul GAL?	Număr de proiecte implementate: 33 Locuri de muncă nou	Chestionar Colectarea și analiza datelor administrative



create		create: 20 Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a guvernantei la nivel local datorită aplicării metodei LEADER	Studiul documentelor
--------	--	--	----------------------

Valoarea adăugată a LEADER constă în beneficiile care sunt obținute prin aplicarea corectă a metodei LEADER. Aceasta este măsurată prin evaluarea gradului de îmbunătățire a capitalului social în rândul părților interesate implicate, guvernantei locale și efectelor pozitive ale metodei LEADER asupra rezultatelor.

Evaluarea capitalului social ca valoare adăugată a metodei LEADER are în vedere procesele sociale, capacitățile și relațiile dintre toate părțile interesate implicate.

S-a constatat faptul că:

- Există sprijin din partea reprezentanților AM, AFIR, OJFIR (răspuns la neclarități în ceea ce privește cadrul implementării unor măsuri de finanțare)
- Există încredere, sprijin și colaborare între GAL și beneficiarii acestuia (formulare de întâlnire, grupuri de lucru, seminarii)
- Există o comunicare eficientă și eficientă, și un grad ascendent de participare a tuturor părților interesate (beneficiari, angajați GAL, instituții colaboratoare) în conceperea și implementarea unei abordări „de jos în sus”

Evaluarea guvernantei locale pe mai multe niveluri ca valoare adăugată a LEADER vizează următoarele aspecte:

- Implicarea sporită a comunității și a factorilor interesați în luarea deciziilor (se organizează periodic adunări generale și sedințe de consiliu director pentru a se discuta problemele și a se lua decizii legate de implementarea SDL)
- Creșterea rolului GAL în guvernanta pe diferite niveluri (pe verticală GAL – AM – AFIR), (pe orizontală GAL – membrii sector public, ONG-uri, societate civilă)
- Creșterea capacității de a implementa și alte fonduri.

Evaluarea rezultatelor implementării SDL – ului vizează următoarele aspecte:

- Dezvoltarea serviciilor și infrastructurilor de bază
- Crearea de locuri de muncă
- Sprijinirea și dezvoltarea exploatațiilor agricole

Valoarea adăugată a LEADER la nivel local este dată de diverse tipuri de activități ale GAL, care sunt implementate în concordanță cu metoda LEADER.

Aceste tipuri de activități ale GAL includ:



- Verificarea, evaluarea, selecția proiectelor și implementarea strategiei
- Comunicarea și acordarea de sprijin pentru elaborarea, conceperea, implementarea și monitorizarea proiectelor, precum și pentru proiecte de cooperare.
- Activitatea de animare a teritoriului GAL (seminarii de promovare, grupuri de lucru, conferințe, facilitarea schimburilor de informații între părțile interesate, evenimente de promovare și informare).

În urma analizei efectuate s-a constatat faptul că:

- Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER, se cuantifică astfel:

Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
		✓

Prin evaluarea valorii adăugate s-au identificat și cuantificat beneficiile suplimentare (îmbunătățirea capitalului social, a guvernancei locale și a rezultatelor) care au fost create datorită aplicării corecte a metodei LEADER prin activitățile GAL.

Pentru a răspunde la întrebarea „În ce măsură a condus abordarea LEADER la asigurarea valorii adăugate în teritoriul GAL?” s-a folosit metoda de cercetare cantitativă, analiza documentelor și s-a folosit ca instrument chestionarul.

Astfel s-a cuantificat percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER, percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a guvernancei locale datorită metodei LEADER, percepția actorilor locali privind rezultatele implementării SDL datorită aplicării metodei LEADER.



5. Analiza de ansamblu a eficacității SDL

5.1. Eficacitatea financiară a măsurilor la nivel de SDL

Măsuri SDL	Buget alocat inițial	Buget alocat la momentul evaluării	Plăți efectuate raportat la bugetul inițial alocat	Eficacitate financiară
M1/2B	275.154,02	229.295,00	217.830,25	79.17% 😊
M2/6A	606,440.44	96.785,29	96.785,29	15.96% 😞
M4/6B	640.000,00	541.996,57	541.996,57	84.69% 😊
M5/6A	280.000,00	400.047,87	307.163,86	109.70% 😊
M6/6B	271.947,90	277.947,90	89.898,94	33.06% 😐

😊 Eficacitate financiară ridicată se înregistrează atunci când plățile efectuate reprezintă mai mult de 50% din alocarea financiară totală și valoarea contractată este apropiată sau chiar mai ridicată decât alocarea financiară.

😐 Eficacitatea financiară medie se înregistrează atunci când plățile efectuate se situează între 25% și 50% din alocarea totală și valoarea contractată este mai mare de 50% din alocarea financiară.

😞 Eficacitate financiară redusă se înregistrează în toate celelalte cazuri.

Eficacitatea financiară a SDL este ridicată per ansamblu SDL, procentul de plăți realizate în cadrul a 3 măsuri fiind ridicat.



5.2 Eficacitatea SDL la nivel de domeniu de intervenție

DOMENIU DE INTERVENȚIE	EFICACITATE
2B Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor	
6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	
6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	

Toti indicatorii stabiliți prin fișele măsurilor au fost realizați.

Eficacitate (potențială) ridicată. Valoarea planificată a indicatorilor țintă / de rezultat și a indicatorilor de realizare a fost atinsă, sau analiza proiectelor contractate indică faptul că valoarea țintă poate fi realizată în mod rezonabil până la sfârșitul perioadei de programare. În acest sens, efortul principal trebuie focalizat pe accelerarea și / sau finalizarea proiectelor contractate.

Eficacitate (potențială) medie. SDL nu a atins încă valoarea țintă / planificată, însă proiectele deja contractate, în conformitate cu alocarea resurselor programului, ar putea contribui la atingerea țintelor și a valorilor planificate până la sfârșitul programului. În acest sens, eforturile principale trebuie focalizate pe accelerarea și / sau finalizarea proiectelor contractate.

Eficacitate (potențială) redusă. SDL nu a atins încă valoarea țintă / planificată, iar analiza proiectelor contractate arată că este puțin probabil ca programul să atingă valorile propuse prin proiectele contractate și cu alocarea actuală a resurselor. În acest sens, accelerarea și / sau finalizarea proiectelor contractate ar putea să nu fie suficiente pentru a îndeplini obiectivele SDL.



6. RĂSPUNS LA ÎNTREBĂRILE DE EVALUARE

În realizarea evaluării au fost abordate următoarele teme principale:

- ❖ *Favorizarea competitivității agriculturii.*
- ❖ *Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.*
- ❖ *Contracarea fenomenului de depopulare a teritoriului și îmbunătățirea calității vieții.*

La acestea s-a adăugat tema specifică:

- ❖ *Valoarea adăugată LEADER*

TEMA I - *Favorizarea competitivității agriculturii*

În urma analizei efectuate în cadrul măsurii M1/2B s-a constatat faptul că implementarea SDL a generat progrese semnificative în creșterea numărului de exploatații și a locurilor de muncă în agricultură, fiind depuse, selectate și contractate un număr de 5 proiecte care au generat 5 locuri de muncă cu normă întreagă.

Rezultatele obținute demonstrează interesul constant al beneficiarilor pentru dezvoltarea sectorului agricol și confirmă rolul acestei măsuri în sprijinirea fermierilor locali. Prin investițiile realizate, exploatațiile agricole au fost dotate și modernizate, ceea ce a contribuit la creșterea productivității și la asigurarea unui cadru favorabil pentru menținerea și atragerea forței de muncă în mediul rural. Astfel, măsura M1/2B s-a dovedit a fi un instrument eficient de consolidare a economiei locale și de creștere a competitivității în sectorul agricol, cu impact direct asupra calității vieții comunității din teritoriul GAL Codru Moma.

TEMA II - *Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă*

În urma analizei efectuate în cadrul măsurilor M1/2B, M2/6A și M5/6A, în ceea ce privește numărul de proiecte selectate, s-a constatat o cerere mare pentru proiectele din sectorul non-agricol. S-au contractat 10 proiecte pe M5/6A, care au generat 13 locuri de muncă și 2 (două) proiecte pe M2/6A, care au generat 2 (două) locuri de muncă. Pe M1/2B au fost contractate 5 proiecte care au generat 5 locuri de muncă. Crearea locurilor de muncă a



reprezentat una dintre prioritățile principale ale SDL și a fost realizată peste indicatorul propus, fapt ce demonstrează eficiența intervențiilor și capacitatea strategiei de a răspunde nevoilor reale ale comunității. Aceste rezultate subliniază impactul pozitiv asupra mediului economic local, prin diversificarea activităților non-agricole, stimularea antreprenoriatului și consolidarea sustenabilității locurilor de muncă create.

TEMA III - *Contracararea fenomenului de depopulare a teritoriului și îmbunătățirea calității vieții.*

În urma analizei efectuate în cadrul măsurilor M4/6B și M6/6B s-a constatat faptul că implementarea SDL a contribuit la atingerea obiectivului specific privind dotarea infrastructurii de servicii în sprijinul comunității oferite populației din teritoriul GAL Codru Moma. Astfel, în sectorul public, proiectele implementate au contribuit la eficientizarea activității administrației publice, indicând relevanța continuă a strategiei pentru proiectele destinate modernizării și diversificării serviciilor publice, confirmând coerența și eficiența SDL în raport cu obiectivele stabile.

TEMA IV - *Valoarea adăugată LEADER*

În urma analizei priorităților și a ierarhizării acestora din Strategia de Dezvoltare Locală a GAL Codru Moma s-a constatat caracterul integrat al strategiei de dezvoltare locală care a implicat alegerea unor domenii prioritare de dezvoltare rurală în care să se realizeze investițiile care să aducă beneficii integrate teritoriului. Astfel, prin SDL sunt susținute atât activitățile agricole, dar și cele neagricole, și mai cu seamă investițiile publice deoarece dezvoltarea socio-economică a spațiului rural este indispensabil legată de existența unei infrastructuri rurale, existența și accesibilitatea serviciilor de bază, inclusiv social, socio-medical și cultural.

În vederea evaluării activității GAL s-a realizat un chestionar pentru a putea interpreta modul în care acesta a contribuit la dezvoltarea locală pentru această perioadă de programare iar obținerea răspunsurilor reflectă un grad ridicat de implicare a populației din teritoriu la o dezvoltare a unei comunități puternice. De asemenea s-a constatat o încredere, sprijin și colaborare între GAL și beneficiarii acestuia, o comunicare efectivă și eficientă, și un grad ascendent de participare a tuturor părților interesate (beneficiari, angajați GAL, instituții colaboratoare) în conceperea și implementarea unei abordări „de jos în sus” și o implicare sporită a comunității și a factorilor interesați în luarea deciziilor.



7. FACTORI DE SUCCES ȘI EȘEC

Având în vedere perioada implementării SDL pe parcursul a mai multor ani, ca orice strategie are atât factori de succes cât și de eșec, ceea ce poate aduce rezultate pozitive sau la aspecte negative.

Factorii interni și externi pozitivi și negativi care au influențat implementarea strategiei sunt:

Factori Interni/externi	Factori Pozitivi	Factori Negativi
Factori Interni	Puncte Tari ○ Strategia de dezvoltare Locală a fost gândită și scrisă de o parte din echipa de implementare ○ Partea de imagine este susținută de site-ul GAL și pagina de facebook, iar partea de informare și promovare este reprezentată de: grupuri de lucru, seminarii de promovare, conferințe și evenimente anuale. ○ Participarea la conferințe organizate de rețelele de dezvoltare rurală ○ Grad de instruire/formare ridicat a anagajaților GAL ○ Calificative foarte bune obținute de personalul GAL în cadrul evaluărilor anuale ○ Calitatea procesului de evaluare și selecție la nivel GAL ○	Puncte Slabe Dificultăți procedurale și administrative care au încetinit lansarea măsurilor de finanțare previzionate. Acordarea prelungirilor la contractele semnate de beneficiari fără consultarea GAL a dus la întârzieri în finalizarea proiectelor Durate mari de elaborare a ghidurilor



Factori externi	Oportunități	Pericole
	Îndeplinirea indicatorilor asumați ai SDL Colaborarea fructuoasă cu partenerii civili, privați, publici Deschiderea din partea instituțiilor cu care colaborăm Stabilirea relațiilor de colaborare cu GAL - uri din țara	Termen îndelungat de contractare a proiectelor Evaluarea activității GAL în baza unor criterii care nu țin de GAL, de activitatea GAL si care nu pot fi controlate de GAL Schimbări legislative

Rezultate pozitive:

1. Implementarea a 5 proiecte în cadrul măsurii **M1/2B - Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri și promovarea formelor asociative**, cu o valoare publică contractată de 229.295,00 euro, din care 217.830,25 euro plătit și 229.295,00 euro depuse cereri de plată până în luna septembrie 2025;
2. Implementarea a 2 proiecte în cadrul măsurii **M2/6A – Crearea și dezvoltarea de activități non-agricole pe teritoriul GAL Codru – Moma**, cu o valoare publică contractată de 96.785,29 euro, din care 96.785,29 euro plătit.
3. Implementarea a 7 proiecte în cadrul măsurii **M4/6B - Ameliorarea provocărilor sociale**, cu o valoare publică contractată de 541.996,57 euro, din care 541.996,57 euro plătit.
4. Implementarea a 10 proiecte în cadrul măsurii **M5 / 6A - Sprijin pentru înființarea de activități non-agricole în teritoriul GAL Codru Moma**, cu o valoare publică contractată de 400.047,86 euro, din care 307.163,86 euro plătit și 400.047,86 euro depuse cereri de plată până în luna septembrie 2025;
5. Implementarea a 9 proiecte în cadrul măsurii **M6/6B - Sprijin pentru dezvoltarea echilibrată a comunității GAL Codru Moma**, cu o valoare publică contractată de 275.744,46 euro, din care 89.898,94 euro plătit și 266.079,36 euro depuse cereri de plată până în luna septembrie 2025;
6. Îndeplinirea indicatorilor asumați.

**Rezultate negative:**

1. Întârzieri în semnarea contractelor și depunerea cererilor de plată.
2. Rezilierea a trei contracte de finanțare și existența unor sume dezangajate ca urmare a implementării proiectelor, care nu depind de activitatea GAL, însă afectează activitatea de decontarea a cererilor de plată pe componenta de funcționare.

8. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL) a GAL Codru Moma evidențiază faptul că, în ansamblu, **strategia a rămas relevantă în raport cu analiza SWOT inițială**, iar obiectivele sale au corespuns noilor nevoi apărute și potențialului teritoriului. Corelarea constantă dintre direcțiile de acțiune și realitățile socio-economice din teritoriu demonstrează continuitatea viziunii strategice, însă evoluțiile socio-economice și schimbările climatice impun ajustări adaptative ale unor măsuri, în special în domeniul inovării și implicării tinerilor în mediul rural.

Datorită faptului că Strategia de dezvoltare Locală a GAL Codru Moma a fost gândită și scrisă de echipa de implementare formată din angajații GAL, în urma consultărilor publice cu populația din teritoriu, comunitatea locală are încredere în activitatea GAL, fapt dovedit de numărul mare de potențiali beneficiari care au participat la activitățile organizate de GAL. Au fost organizate activități de informare și evenimente de promovare și astfel s-a constatat faptul că interesul față de accesarea fondurilor europene, prin intermediul GAL, este unul ridicat, majoritatea persoanelor chestionate afirmând faptul că datorită exemplelor de bune practici ale proiectelor finanțate prin GAL au încredere în această asociație și și-au dorit accesarea de proiecte cu finanțare nerambursabilă. Componenta parteneriatului GAL în care sunt reprezentate toate sectoarele din teritoriu (public, civil, privat), contactul direct dintre populație și echipa GAL și posibilitatea ca cetățenii de rând să se întâlnească cu factorii decizionali din zonă la evenimentele organizate de echipa GAL, conduc inevitabil la dezvoltarea capitalului social local și la îmbunătățirea guvernancei locale.

În implementarea strategiei de dezvoltare locală s-au întâmpinat dificultăți procedurale și administrative care au încetinit lansarea măsurilor de finanțare previzionate și finalizarea proiectelor contractate. De asemenea, modificările legislative, birocratia, criteriile de evaluare a activității GAL prin aspecte care nu pot fi controlate de GAL (rezilieri voluntare ale contractelor de finanțare, prelungirea prin acte adiționale a duratei de implementare a contractelor, etc) au făcut ca implementarea SDL să nu se realizeze așa cum s-a preconizat inițial.



Cu toate acestea, s-a constatat faptul că percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER s-a îmbunătățit semnificativ. Datorită implicării sporite a comunității și a factorilor interesați în luarea deciziilor, creșterii rolului GAL în guvernare pe diferite niveluri și creșterii capacității de a implementa proiecte, actorii locali au constatat o îmbunătățire mare a guvernării la nivel local datorită aplicării metodei LEADER. Prin implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală s-a generat valoare adăugată sub forma unui capital social îmbunătățit, a unei guvernări îmbunătățite și a unor rezultate și impacturi sporite comparativ cu implementarea fără metoda LEADER.

Din perspectiva logicii intervenției SDL, s-a constatat faptul că este necesară infuzia de fonduri nerambursabile și pe viitor, deoarece nevoile teritoriului persistă în continuare, sumele alocate în actuala strategie fiind doar în mică măsură suficiente. Totodată este important ca GAL să poată accesa fonduri suplimentare, pentru a putea satisface și alte tipuri de nevoi apărute în teritoriu. Acest rezultat se poate observa și la centralizarea rezultatelor colectate prin aplicarea chestionarelor, unde majoritatea respondenților apreciază ca foarte utile, dar insuficiente fondurile alocate prin LEADER.

Analizând factorii de succes și de insucces care pot influența implementarea SDL, sunt foarte mulți factori externi care influențează negativ implementarea strategiei cum ar fi birocrăția, migrarea forței de muncă și modificările dese ale legislației care conduc la neîncrederea investitorilor și descurajează mediul antreprenorial. Deși aceste lucruri pot influența negativ implementarea SDL, dar fiind factori externi, care nu depind de GAL, nu pot fi considerați factori de eșec în implementarea SDL. Totuși trebuie luați în considerare pentru viitoarele strategii, la elaborarea documentațiilor sau a ghidurilor solicitantului prin încercarea de simplificare a actelor necesare depunerii unor proiecte sau pentru a contracara migrarea forței de muncă.

În comparație cu evaluarea intermediară a implementării SDL, echipa GAL a adus îmbunătățiri în modul de comunicare a rezultatelor obținute, a promovat eficient programul LEADER în toate localitățile din teritoriul GAL. Diseminarea informațiilor se face atât prin întâlnirile de informare, cât și prin mediatizarea rezultatelor pe pagina de internet, respectiv pe pagina de socializare Facebook.

Prin implementarea proiectelor, serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite, astfel că accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut, ca urmare numărul populației care va beneficia de serviciile / infrastructurile îmbunătățite este mai mare decât cel planificat.

Pentru creșterea beneficiilor datorate metodei LEADER se recomandă creșterea calității interacțiunilor dintre actorii locali și furnizorii de resurse externi sau partenerii instituționali,



organizarea actorilor locali în diferite forme de parteneriate, rețele, lobby-uri pentru a accesa fonduri europene, sensibilizarea cu privire la identitățile locale și la imaginea sau reputația zonei, favorizarea și încurajarea tinerei generații să își coreleze perspectivele viitoare cu o viziune a zonei în care trăiesc, implicarea diferiților actori (publici, privați, civili) într-un mod dinamic și interactiv de învățare socială, lărgirea grupului de potențiali beneficiari, o mobilizare locală sporită și încurajarea indirectă a non-beneficiarilor de a participa la procesul de dezvoltare locală.

9. LISTĂ DE ACRONIME

AM PNDR	Autoritate de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală
FEADR	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
GAL	Grup de Acțiune Locală
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
PNDR	Programul Național de Dezvoltare Rurală
RNDR	Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală
SDL	Strategie de Dezvoltare Locală
UE	Uniunea Europeană

Întocmit,
Manager GAL Codru Moma
ȘTEFAN Zara

Data: 30.09.2025